

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА НЕВЕСИЊЕ
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ И РУРАЛНИ РАЗВОЈ**

Датум: 07.04.2026
Број: 08-330.3-49/26

Веза: Акт број: 02/012.2-25/26

**ИНФОРМАЦИЈЕ О СТАЊУ У ОБЛАСТИ ПОЉОПРИВРЕДЕ И РУРАЛНОГ РАЗВОЈА
НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ НЕВЕСИЊЕ ЗА 2025. ГОДИНУ**

Информације у области пољопривреде и руралног развоја на подручју општине Невесиње за 2025. годину дају основне податке прије свега о стању пољопривредне производње којим располаже Општина, односно надлежно одјелење, прикупљајући податке на основу теренског рада, податке од надлежног министарства, Агенције за пружање информационих услуга, удружења, Републичког завода за статистику, обрачуна података на бази општинских служби и других извора информација, информације о подстицајним мјерама са локалног и републичког нивоа, као и основне податке о инфраструктури у руралним подручјима.

Пољопривредна производња је дефинисана својим географским положајем, затим еколошким, земљишним, прерађивачким, потрошачким и осталим капацитетима.

Од укупне површине општине Невесиње која износи 91.738 ха, пољопривредно земљиште заузима 56% или 51.396 ха.

Са становишта својине од укупне површине земљишта у приватном власништву је 31,90% односно 29.262 ха а у државном власништву је 68,10%, односно 62.476 ха. Са аспекта пољопривреде примарно мјесто заузимају оранице, а потом ливаде и пашњаци.

У структури од 51.396 ха укупног пољопривредног земљишта 68% су пашњаци (35.122 ха), 10% ливаде (

У структури бонитетских класа, на пољопривредно земљиште бољег квалитета (1-4 бонитетска класа) отпада 47%, а на земљиште лошијег квалитета (5-8 бонитетска класа) отпада 53 %

Структура пољопривредног земљишта изражена у хектарима

Укупно пољопр. земљ.	пашњаци	ливаде	оранице	воћњаци

Бонитетске класе земљишта изражене у хектарима

1-4 бонитетска класа	5-8 бонитетска класа

Од укупне површине државног пољопривредног земљишта под концесијом за бављење пољопривредном производњом се налази 454,50 ха

У рејону Златац 429,41,10 ха

У рејоу Лапчевине 41,31 ха

А под закупом се налази се налази 93,14 ха у катастарским општинама Оџак и Миљевац

К.о Миљевац (Брежине) 15,73 ха

К.о. Оџак (Маџаровине) 26.07ха

К.о. Оџак (Огорјелица) 51.34 ха

Пољопривредна газдинства

Пољопривредна газдинства се баве сточарском, ратарском, повртарском производњом, за властите потребе – али и за потребе тржишта као некомерцијална и комерцијална пољопривредна газдинства, док мали број газдинстава има правни статус.

Према подацима из АПИФ-а (агенција за посредничке и информатичке услуге) у периоду од 01.01. до регистровано 986 газдинстава што је у односу на 2024 годину више за 48 газдинстава од чега је 137 комерцијалних и 838 некомерцијалних. Сталоно активан статус има око 80% пољопривредних газдинстава.

Дакле, основна карактеристика данашњег развоја пољопривреде јесу индивидуална породична пољопривредна газдинства као главних носиоца пољопривредне производње.

1.Сточарска производња

1.2.Овчарство/ козарство

Овчарство је традиционална дјелатност општини Невесиње Овце се узгајају углавном за производњу меса и продају јањади за сопствене потребе и за тржиште. Већина газдинстава има до 50 грла, њих око домаћинстава, њих 4 док остала газдинства углавном заједно узгајају козе и овце, што у коначници на основу расположивих података износи око 12,300.000 грла оваца и коза.

1.3.Говедарство

Највећи број домаћинстава у говедарској производњи бави се производњом млијека који се у просјеку од око 65 % даје у организован откуп путем мљекара, или су у стистему узгоја крава теле, док се остатак млијека прерађује на газдинству у традиционалне млијечне производе. На основу расположивих података на територији општине Невесиње има око 2400 грла од чега се највећи број 1456 грла односи на музна грла која су у систему откупа млијека што је у односу на 2024. годину више за 56 грла. Наведени подаци о бројном сатњу говеда не односе се на тов јунади и бикова.

Свињогојство

Свињогојство јесте сточарска дјелатност која има карактер комерцијалне дјелатности за неколико пољопривредних газдинстава, која осигуравају месо и прерађевине током зимског периода за значајан број становника општине Невесиње, тако да су сеоска домаћинства без већих концентрација ове врсте животиња на властитим газдинствима,

На подручју општине Невесиње постоје 2 фарма- пољопривредно газдинство са по 25 приплодних крмача која се бави производњом (узгојем) и продајом свиња са годишњим капацитетом преко 1000 грла, док 3 газдинства узгајају од 2 до 5 приплодних грла са годишњим продајним капацитетом преко 250 грла.

Пчеларство

Пчеларска дјелатност на подручју општине Невесиње није занемарљива категорија. Производњом меда као основном или допуском дјелатношћу, према евиденцији Удружења пчелара општине Невесиње интезивно се бави 52 домаћинства са укупним бројем пчелињих друштава од 3219. Што је у односу на 2024. годину мање за 23 друштва – због заразне бактеријске болести- тзв. Америчка трулеж. Има и један број пчелара који посједују мањи број пчелињих друштава а нису регистровани у Министарству нити су чланови Удружења пчелара. Већина произвођача мед продаје слободном трговином, директно купцима и тако постижу већу цијену. Пповољни климатски услови у 2025.години допринјели су да је принос меда у просјеку износио 14 kg по кошници/ друштву.

Ратарска и повртарска производња

Због климатских услова и режима падавина пољопривредно земљиште се углавном искоришћава за производњу ратарских и повртарских култура које имају своју дугогодишњу традицију. Доминантне ратарске културе су стрна жита, пшеница, раж, јечам, зоб, тритикале, кукуруз, а повртарске културе су кромпир и лук.

Према статистичким показатељима у јесењој сјетви 2024. и прољетној сјетви 2025.године на подручју општине Невесиње укупно је засијано око 1115 ha пољопривредног земљишта, од тога око 790 ha стрних жита,око 85 ha кукуруза, 195 ha кромпира, 22 ha лука, 21 ha осталих повртарских и ратарских култура.

Највећи дио приноса стрних жита и кукуруза произвођачи користе за своје потребе, док је значајан дио приноса повртарских култура тржишни вишак. На основу алазила прикупљених информација 60 пољопривредних газдинстава се бави озбиљном производњом кромпира и лука за потребе тржити. Прошлогодишњи приноси повртарских култура били су прилично задовољавајући, па је просјечни принос кромпира износио 19 т/ha по хектару, лука 2,8 т/ha.

Воћарство

Према статистичким подацима на територији општине Невесиње на савременији начин производње шљиве, поштујући агротехничке мјере из ове области, око 60 пољопривредних домаћинстава у посљедних неколико година формирало је воћњаке на укупној површини од око 15 ha са око 7.000 стабала шљиве, док једно правно лице располаже површином од 42 ha, са 26.000 стабала шљиве и трешње са прошлогодишњим принос од од око 10 t. трешње и 110 t. шљиве.

Мање површине се налазе под јабуком, крушком, и др. Занемарљиви су подаци када је у питању бобичасто воће (малина, купина, јагода)

Прерадом воћа и поврћа озбиљније се баве два пољопривредна газдинства у оквиру властитих капацитета које тржишне вишкове пласира на домаћинству и путем слободне трговине.

4. Љековито биље и шумски плодови

На територији општине Невесиње постоје три регистроване откупне станице која се баве откупом самониклог љековитог биља и шумских плодова, док постоје активности појединачних сакупљача и мањих откупљивача који сарађују са већим откупљивачима из сусједних општина.

5.Производња млијека и млијечних производа

Производња крављег млијека поред производње кромпира је најзаступљенија пољопривредна производња у структури пољопривредних газдинстава.Невесиње је у 2025. години било међу пет општина са највећом производњом млијека у Српској. У наведеној години је произведено 4.861,630,90 l млијека. Што је у односу на 2024. годину више за 2%

У 2024. години откуп млијека од пољопривредних произвођача су вршила два субјекта, мљекара „Перфето плус“- Невесиње и мљекара „Пађени“- Билећа

Остатак произведене количине односи се на производњу традиционалних млијечних производа (сир, кајмак) на пољопривредним газдинствима за подмиривање властитих потреба, а преостала количина се пласира као тржни вишак на локалном тржишту и тржиштима ван општине. Тржишно оријентисано, озбиљнијом прерадом током цијеле године бави се 20 домаћинстава

Производња овчијег млијека највише је заступљена номађењем на висоравни Морине. Готово у цијелом обиму заврши у преради сира- сир из мијека који представља један од препознатих производа и ван наше општине.

6.Основна инфраструктура у руралним подручјима

Према подацима добијеним истрживањем на терену и из других извора информација, постојећа основна инфраструктура доступна је готово свим становницима руралних подручја. Посљедњих година водоснабдијевање је поприлично унапријеђено, а само у посљедњих пар година уназад више 500 сеоских домаћинстава прикључено је на дистрибутивну водоводну мрежу, а прикључак на градску водоводну мрежу данас има око 85 % домаћинстава. По питању путне инфраструктуре, Невесиње је посљедњих година значајна средства уложило у путну инфраструктуру.Значајан број села има централне асфалтне путеве ,међутим због велике разуђености територије и великих удаљености од куће до куће , општина Невесиње одржава више од 200 километара макадамских путева.

Када је у одвоза комуналног отпада степен покривености прикупљања и одвоза у руралним подручјима износи 65%.Процент покривености у односу да 2024. годину већи је за 10 %.

Подршка развоју пољопривреде у 2025.години

Подршка развоју пољопривреде производње одвијала се кроз имплементацију локалног Правилника о условима и начину наовчаних подстицаја за развој пољопривреде за 2025. годину, као и републичких Правилника о начину остваривања новчаних подстица за примарну пољопривредну производњу и Правилника о капиталним инвестицијама.

Службеници Одјељења за пољопривреду и рурални развој у сарадњи са Ресором за пружање стручних услуга из области пољопривреде дана 06.03.одржали су презентацију наведених правилника и пољопривредне произвођаче упознали са свим неопходним условима и могућностима остваривања новчаних подстицаја са оба нивоа, а надлежне Комисије општинског и ресорног министарства обилазилесу биљне и животињске произвођаче и како би утврдили потребне услове и као и пружили додатне савјете на терену.

Током цијеле године пружана је пуна подршка нашим пољопривредним произвођачима у погледу савјета, стручних мишљења те упознавању са законским одредбама и прописима, као и обрада предмета и достава надлежним институцијама, а све у циљу потпуног испуњавања услова за остваривање новчаних подстицаја у пољопривредној производњи.

Одјељење је заједно са Савјетодавном службом обрадило и комплетирало предмете и асистирало при достављању надлежном министарству на даљу обраду.

У 2025. години остварени подстицаји на основу републичког Правилника за остваривање новчаних подстицаја из области пољопривреде односили су се на:

ПОДРШКА ТЕКУЋОЈ ПРОИЗВОДЊИ	Корисници Број	Физички обим	Укупно у КМ
1.Подршка сточарској производњи			
Премија за приплодне јунице	78	206	71.750,00
-			
Премија за млијеко	206	4.861.630,90	1.353.665,32
Подршка пчеларској производњи	48	3.307	39.684,00
			Укупно: 1.955,579,32КМ

1.1.2. Подршка биљној производњи

Премија за хељду и љековито биље	1	4.255	1.240,85
Регрес по ха- сјетвене површине, стрна жита	4	51	25.570,85
Регрес по ха-дизел гориво	585	464.989	364.037,83
Премија за сјеменска стрна жита	1	9.400	2.709,08
Премија за сјеменски кромпир	1	118,420	34.851,01

Укупно: 451.558,82

ПОДРШКА ДУГОРОЧНОМ РАЗВОЈУ

Инвестиције у биљној поизводњи- наводњавање	2		4.986,65
Инвестиције у складиштењу и прераду пољопривредних производа	4		206.111,41
Подршка и промоција сектора пољопривреде	1		3.000,00
Подршка пословним активностим удружења жена и самозапошљавања	1		9.000,00
Пољопривредна механизација	100		165.214,48

Укупно: 488.892,02

СИСТЕМСКЕ МЈЕРЕ

М

ји животиња у ВИС

Мониторинг на слинавку и шап 3 585,00

Мониторинг птичијег грипа (авијарна инфл) 1 585,00

Мониторинг на кугу малих преживара 1 585,00

Подршка за унапређење, заштиту

п

Подршка суфинансирању премије осигурања

д

б

б

в

Укупно : 144.469,24 КМ

д

Свеукупно : 3.040.449,36 КМ

в

р

в

б

в

У 2025. години, на основу буџетом предвиђених средстава, а на основу локалног Правилника о условима начину остваривања новчаних подстицаја, у сврху унапређења пољопривредне производње, програмске мјере су се односиле на:

ф

и

р

д

в

Мјера	Број захтјева	Планирана вриједност	Исплаћена вриједност
Мјера 1.1. Узгој приплодних Шилъегица	Обрађено 28 захтјева 28 захтјева одобрено	Планирана вр. 26.000,00КМ	Исплаћена вр. 24.740,00КМ
Мјера 1.2. Узгој стеоних јуница	Обрађено 103 захтјева 99 захтјева одобрено	Планирана вр. 52.000,00КМ	Исплаћена вр. 56.000,00КМ
Мјера 1.3. Набавка механизације	Обрађено 99 захтјева 99 захтјева одобрено	Планирана вр. 42.000,00 КМ	Исплаћена вр. 56.274,50 КМ
Мјера 1.4. Набавка пузних уређаја и фактофриза	Обрађено 6 захтјева 6 захтјева одобрено	Планирана вр. 5.000,00 КМ	Исплаћена вр. 2.950,00 КМ
Мјера 1.5. Набавка сјеменског материјал- повртарство	Обрађено 58 захтјева 56 захтјева одобрено	Планирана вр. 22.000,00 КМ	Исплаћена вр. 26.681,72 КМ
Мјера 1.6. Набавка пчеларске опреме	Обрађен 1 захтјев (правно лице)	Планирана вр. 5.000,00 КМ	Исплаћена вр. 5.000,00 КМ
Мјера 1.7. Набавка воћних садница	Обрађено 1 захтјев 1 захтјев одобрен	Планирана вр. 2.000,00 КМ	Исплаћена вр. 206,25 КМ
Мјера 1.8. Набавка сјеменског материјал -ратарство	Обрађено 16 захтјева 16 захтјева одобрено	Планирана вр. 18.000,00КМ	Исплаћена вр. 6.000,00 КМ
Мјера 1.9. Уређење и изградња водопоја	Обрађено 15 захтјева 15 захтјева одобрено	Планирана вр. 15.000,00 КМ	Утрошена вр. 7.539,86 КМ
	Укупно одобрених захтјева 318	Укупна пл вриједност 185.000,00 КМ	Укупна ут. вриједност 185.446,33 КМ

Мјера суфинансирања производње сировог млијека подразумијевала је обраду података броја произвођача и кличине произведеног млијека квартално:

Први квартал, за произведену кочину млијека (физичла лица) износ од 21.896,34 КМ

Други квартал за произведена кочину млијека (физичла лица) износ од 27.439,41 КМ

Трећи квартал, за произведену кочину млијека (физичла лица) износ од 27.139,89 КМ
Четврти квартал, произведена кочину млијека (физичла лица) исплаћен износ од 26.943,84 КМ

Производња млијека обрачунавала се са 3 фенинга по литру и додатном премијом од 2 фенинга по литру, у зависности од количине произведеног млијека током године.

Додатном премијом од 2 фенинга исплаћен је износ од 45.138,16 КМ.

Квартално се исплаћивала и премија за млијеко- правно лице, у укупном износу од 5.000,00 КМ.

Укупни износ средстава за произведену испоручену количину млијека за физичка и правна лица износио је 153.557,64 КМ

Могућност реалокације средстава по свим подстицајним мјерама омогућила је да се сваки уредно поднесеини захтијев који је био у складу са одредбама правилника исплати у предвиђеном износу.

Инфраструктурни пројекти

- Пројекат “ Унапређење система водоводне инфраеаструктуре кроз наставак ширења водоводне мреже у Биограду“ аплициран је 2025. године према Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде на основу Правилника о условима и начину остваривања новчаних подстицаја- развој сеоске инфраеаструктуре, и подржан износом од 50.000,00 КМ.

НАЧЕЛНИК ОДЈЕЉЕЊА

Велибор Радовановић